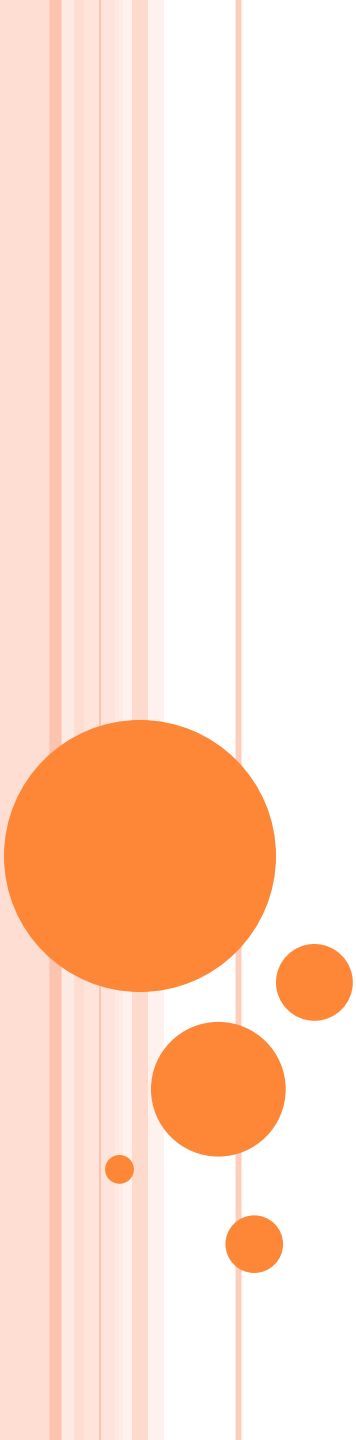

15 ROKOV TVORBY KONCEPCIE CYKLOTRÁS NA SLOVENSKU

Juraj Hlatký

15 ROKOV TVORBY KONCEPCIE CYKLOTURISTICKÝCH TRÁS NA SLOVENSKU

**Slovenský cykloklub
Námestie Slobody 6
921 01 Piešťany**

**www.cykloklub.sk
scykloklub@stonline.sk**

1. Slovenský cykloklub - kto sme?

Slovenský cykloklub (SCK) je občianskym združením s celoslovenskou pôsobnosťou. Vznikol registráciou na Ministerstve vnútra SR dňa 30.6.1994 pod spisovým číslom VVS/1-900/90-9748.

Hlavným poslaním SCK je vytváranie podmienok pre pohyb na bicykli, tvorba siete cykloturistických trás a organizovanie cykloturistických podujatí.

SCK má dnes 22 pobočiek a okolo 2000 registrovaných členov, niekoľko asociovaných členov a desiatky spolupracujúcich organizácií. Slovenský cykloklub má akreditáciu vzdelávacieho zariadenia Ministerstva školstva SR ako jediná organizácia na Slovensku v špecializácii značkárov cykloturistických trás.

Od roku 1997 je SCK členom európskej cyklistickej federácie so sídlom v Bruseli, ako organizácia zastupujúca Slovenskú republiku. SCK je tvorcom siete cyklotrás na Slovensku, ktorá má dnes dĺžku skoro 9000 km. Je spracovateľom STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. Systém značenia je patentovo chránený.

SCK je generálnym dodávateľom podkladov o legalizovanej cyklosieti na Slovensku pre kartografické vydavateľstvá VKÚ, a.s. Harmanec na Slovensku a SHOCart, spol. s r.o. v Českej republike.

Kontakty:

Slovenský cykloklub
Námestie Slobody 6
P.O. Box B-2
921 01 Piešťany

tel./fax: +421-(0)33-7740548
e-mail: scykloklub@stonline.sk
www.cykloklub.sk

predseda: RNDr. Juraj Hlatký, CSc. , tel. 0903406562
podpredseda: Ing. Peter Ištoňa
tajomníčka: Ing. Mária Zuzaniaková

HISTÓRIA CYKLOZNAČENIA NA SLOVENSKU

- prvé značenie trás a drevené značky v Bratislavskom lesoparku v Malých Karpatoch - p. Martišová - Velosport Bratislava, 1990
- druhé značenie - modré staré smerovky s cyklistom - p. Imrich Makara a Vlado Mucha - Slovenský raj, 1991
- predĺženie Dunajskej cyklocesty od hraníc do Petržalky - p. Martišová, Velosport Bratislava, 7.6.1991
- pokus o ujednotenie cykloznačenia na pôde KST v rokoch 1991-1993 - neúspešný
- prvá legalizácia diaľkovej cyklotrasy na Slovensku - Vážska cyklomagistrála - Turista Piešťany a SCK 1994-1995
- otváranie prvých úsekov Vážskej cyklomagistrály (Turista Piešťany a SCK, apríl 1995 a Dunajskej cyklocesty (MH SR a AŠK Inter), jún 1995
- vznik STN 01 8028 - rok 2000
- realizácia projektu Phare Credo - Cykloturistické a turistické trasy v pohraničí SR - ČR, SCK, SCK Stará Turá, Mesto Stará Turá - 1999-2000
- realizácia projektu Phare CBC - Cyklopanoráma Záhorie, SCK, 1999-2000
- realizácia projektu Cyklookruh okolo Poľany, SCK, SCK Poľana Detva a Mesto Detva, 1998-1999

Vývoj cykloznačiek na Slovensku

➔ Značenie v Slovenskom ráji

Prvý ucelený systém cykloznačenia na Slovensku bol aplikovaný Imrichom Makárom na území národného parku Slovenský raj. Na tabuliach s modrým podkladom bolo logo cyklistu a kilometrové vzdialenosti. Okrem smerovky bola i priebežná značka a koncová značka.

➔ 1. návrh nových cykloznačiek

Prvý návrh nových cykloznačiek bol kombináciou vtedajšieho systému KST pešieho značenia a cykloznačenia SCK. Uvažovali sa tabule 4 farieb - červenej, modrej, zelenej a žltej s bielym bicyklom a 1-2 cieľmi s kilometrovými vzdialenosťami.

➔ 2. návrh nových cykloznačiek

Druhý návrh nových cykloznačiek rozšíril prvý o náhradu loga cyklistu zo systému cykloznačenia aplikovaného v Slovenskom ráji. Uvažovali sa tabule 4 farieb - červenej, modrej, zelenej a žltej so žltým (bielym) logom cyklistu a 1-2 cieľmi s kilometrovými vzdialenosťami.

➔ Konečný návrh nových cykloznačiek

Konečný návrh nových cykloznačiek bol výsledkom predchádzajúcich 3 návrhov. Vyjadril kombináciu vtedajšieho systému KST pešieho značenia a cykloznačenia SCK. Ako podklad sa použili biele tabuľky s logom cyklistu a hrotom s písmenom "C" vo farbe trasy (červená, modrá, zelená a žltá) a 1-2 cieľmi s kilometrovými vzdialenosťami v čiernej farbe.

© Slovenský cykloklub, Plešťany

Jednotný systém cykloznačenia

➔ Systém cykloznačenia

Vyvinutý systém značenia cyklotrás si dal SCK patentovo ochrániť. Dnes ho tvorí súbor prvkov orientačných a informačných cyklotabuliek a maľovaná značka "C" v teréne. Prakticky sa trasy delia na trasy pre cestné a horské bicykle. Vyznačené sú 4 farbami - červenou, modrou, zelenou a žltou. Červené sú diaľkové cyklomagistály, ktorých je plánovaných na Slovensku okolo 30-40. Ostatnými farbami sú vyznačené regionálne trasy. Centrálna evidencia cyklotrás na Slovensku je v Ústredí SCK, kde sa pridelujú i evidenčné čísla. Metodickou úlohou Ústredia je i zosúladovanie cyklotrás v rámci regiónov a ich logistické prepojenie.

➔ Prvky cykloznačenia

K základným prvkom cykloznačenia patria cyklosmerovky a cyklotabulky. Umiestňujú sa na cyklostĺpy alebo iné zariadenia v teréne, určujú smer cyklotrasy a kilometrové vzdialenosti do cieľov. V teréne sú ich tisíce.

➔ Maľované cččka

K základným prvkom cykloznačenia patria maľované "cččka". Umiestňujú sa na pevné zariadenia a objekty v teréne. Zaručujú orientáciu v neprehľadnom teréne, ako aj priechodnosť trasy pri zničení cyklosmeroviek. V teréne na trasách dĺžky 10 000 sú v oboch smeroch, takže na vzdialenosti 20 000 km sú ich desiatitisícetisíce.

© Slovenský cykloklub, Plešťany

2. Čo sme dosiahli?

Za desať rokov aktívnej práce v oblasti legalizácie a tvorby cyklosiete sme v spolupráci s desiatkami subjektov dokázali:

- legalizácia a vyznačenie cyklosiete v dĺžke takmer 9000 km
- prepojenie domácej cyklosiete s európskou cyklosietou (vrámci projektu Eurovelo)
- návrhy vedenia trás EUROVELO na Slovensku - okolo Dunaja a naprieč východným Slovenskom
- spracovanie jednotného systému cykloznačenia na Slovensku
- schválenie a akceptovanie tohto systému príslušnými organizáciami
- vyriešenie konfliktov cykloturista - doprava - lesné hospodárstvo - peší turista
- spracovanie a vydanie STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“
- tisíce jednaní a povolovacích konaní
- tvorba cyklosiete na území NP a CHKO
- zakomponovanie cyklotrás do návštevných poriadkov NP
- stovky cyklodokumentácií, štúdií
- vybudovanie akreditovaného školiaceho strediska, vydanie 2 učebných skrípt a metodických listov, metodických materiálov
- vyškolenie viac ako stovky cykloznačkárov na Slovensku
- vydanie desiatok propagačných materiálov k cykloturizmu
- realizácia stoviek projektov z predvstupových, štrukturálnych, domácich a nadačných zdrojov, v pozícii koordinátorov a partnerov projektov
- pritiahnutie miliónov cykloturistov na značené trasy na Slovensku
- spolupráca na vydaní cyklomáp (2 vydania) a cykloatlasu Slovenska v spolupráci s VKÚ, a.s. Harmanec
- spolupráca pri vydaní edície máp Slovenska so zakomponovanou cyklosietou v spolupráci s firmou SHOCart, spol. s r.o. (ČR)
- vybudovanie dobrej značky a povedomia klubu
- vybudovanie profesionálnej organizácie, celoslovensky známej a úspešnej.

4. Cykloznačenie na Slovensku - STN 01 8028

STN 01 8028 - "Cykloturistické značenie"

Zhruba po troch rokoch vývoja rôznych variant systému značenia cyklotrás, pripomienkovaní Ministerstvom dopravy SR, Ministerstvom životného prostredia SR, vlastníkmi a správcami lesov, ochranármi vrátane viacerých národných parkov, Klubom slovenských turistov bol navrhnutý Systém jednotného cykloznačenia na Slovensku. Ten bol ešte rok v pripomienkovom konaní. Na prelome rokov 2000-2001 SCK spracoval STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. Norma bola pomerne nadčasová, pretože do dnešnej doby nevyžaduje aktualizáciu.

Vďaka tejto norme je na Slovensku aplikovaný jednotný systém cykloznačenia, domáci a zahraniční turisti poznajú tento systém od Bratislavy po Sninu a Ublu. Systém bol aplikovaný vo všetkých národných parkoch na Slovensku, zakreslený bol aj do máp VKÚ, a.s. Harmanec a SHOCart, spol. s r.o. Zádveřice.

ICS: 01.080.43.150 SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA November 2000		
STN	Cykloturistické značenie	STN 01 8028
Cycle tourist marking Managér cykloturistického značenia Kubík, Jozef		
Predhovor Táto norma riadi rozdelenie cykloturistických trás, stanovuje tvar, rozmery, farby a spôsob použitia prvkov cykloturistického značenia. Nevrätajte sa na písmo značenie chodníkov a ošle pre cyklistov v intraviláne miest a obcí v zmysle dopravného značenia.		
Obsah normy STN 01 8010-1: 2000 Bezpečnostné farby a značky. Časť 1: Definície a požiadavky na vyhotovenie STN 01 8010-2: 2000 Bezpečnostné farby a značky. Časť 2: Bezpečnostné značky a značky na ochranu zdravia		
Deskriptory podľa tezaurusu ISI ROOT Kód deskriptora (termín): deskriptor, ATR/NTI: rozmer, ATE/ATU: tvar, LBB/BC: definícia, LBB/M: označovanie, MIE/R: informácia, značky, RCT/F: cyklistická cesta, VUHL: trasa		
Vypracovanie normy Spracovateľ: MIND Poľňany, IČO 31128954, Ing. Ivan Poljovský, ČSc., v spolupráci s SCK Poľňany Technická normalizačná komisia: TNK 42 Technická výhoda Pracovník Slovenského ústavu technickej normalizácie: Ing. Dušanová Štefánková		
© Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA		

6. Maľované značenie a prvky cykloorientácie

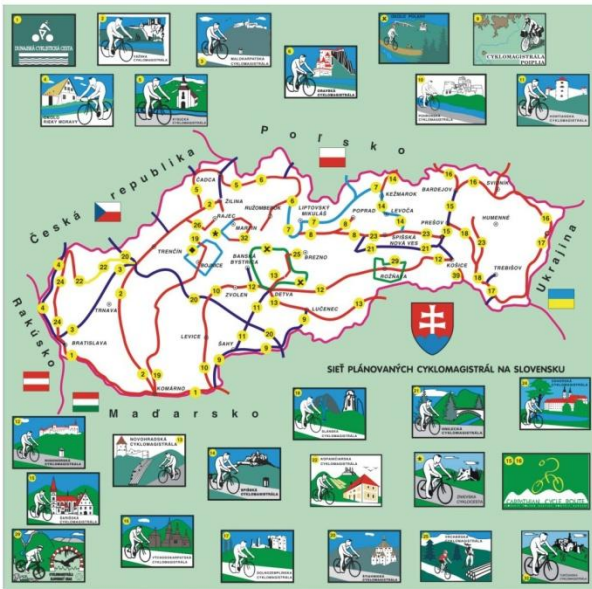

Cykloturistické značenie pozostáva z dvoch položiek: maľovaných značiek a prvkov cykloorientácie. Maľované značky tzv. „oččka“ tvoria hlavný základ značenia trasy. Sú v štyroch farbách: červenej, modrej, zelenej a žltej. Navigujú vždy cykloturistu na trase i v miestach, kde boli zničené prvky cykloorientácie. Pre ich umiestňovanie platia predpísané pravidlá, maľovať ich môžu vyskolení značkári SGK. Tí získavajú značkársky preukaz a oprávnenie značiť cyklotrasy. Sú pravidelne preškoľovaní. Poznajú tzv. povolené a zakázané objekty, na ktoré sa cykloznačenie môže umiestňovať. Pod prvkami cykloorientácie sa rozumejú rôzne cyklosmerovky, tabuľky a šípky. Pre ich umiestňovanie platia predpísané pravidlá, osádzať ich môžu vyskolení značkári SGK. Tí získavajú značkársky preukaz a oprávnenie značiť cyklotrasy. Sú pravidelne preškoľovaní. Poznajú tzv. povolené a zakázané objekty, na ktoré sa cykloznačenie môže umiestňovať.

Jednotný systém cykloznačenia

→ Diaľkové cyklomagistrály na Slovensku

Jednotný systém cykloznačenia

→ Prvky cykloturistickeho značenia

**CYKLOZNAČENIE
PRVKY CYKLOTURISTICKEJ ORIENTÁCIE
VEĽKÉ CYKLOSMEROVKY
MALÉ CYKLOSMEROVKY
DOPLNKOVÉ CYKLOZNAČKY**

07. Cyklosmerovka, doplnkové cykloznačky

Základným prvkom značenia cyklotrás sú malé a veľké cyklosmerovky, na Slovensku sú ich umiestnené rádo do desiatitisíc. Veľká cyklosmerovka má rozmer 450 x 140 mm, malá 200 x 100 mm. Z veľkej cyklosmerovky sa dá vycítať o akú trasu ide či cestnú alebo MTB, farba trasy, 1-2 vzdialenosti v smere jazdy, pričom obvyčajne ako prvý cieľ je uvedené najbližšie významné miesto a ako druhý cieľ konečné miesto cyklotrasy. V hlavičke trasy je uvedený správca trasy (v súlade s vydaním rozhodnutia o legalizácii cyklotrasy) a v dolnej časti jej evidenčné číslo. To pomáha pri orientáciách v mapovom podklade.

K významným doplnkovým cykloznačkám patria najmä značky B.10 a B.11 upozorňujúce na jazdenie v lese a premávku lesných vozidiel, ako aj značka B.9, ktorá rieši súbeh cyklotrasy s trasou pre peších turistov.

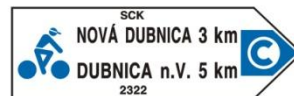
5. Delenie trás

Cyklotrasy delíme podľa vhodnosti bicykla a podľa farebnosti.

Podľa vhodnosti sa delia na:

- trasy pre cestnú cykloturistiku
- trasy pre horskú (MTB) turistiku

Trasy podľa farebnosti sa delia:

- červené - značia sa ňou len cyklomagistrály a diaľkové cyklotrasy
- modré - značia sa ňou paralelné cyklotrasy k diaľkovým cyklomagistrálam, alebo dlhšie regionálne trasy
- zelené - značia sa ňou stredne náročné trasy, okruhy zdravia
- žlté - značia sa ňou krátke odbočky a spojky.

V mapách a sprievodcoch sa používa ešte delenie trás podľa náročnosti:

REKREA - trasy ľahké

SPORT - trasy stredne ťažké

EXPERT - trasy ťažké

3. Cyklotrasy na Slovensku

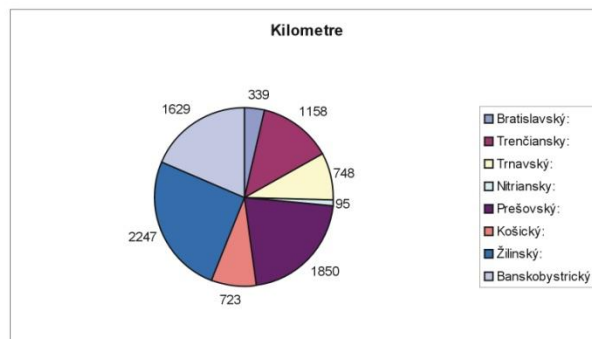

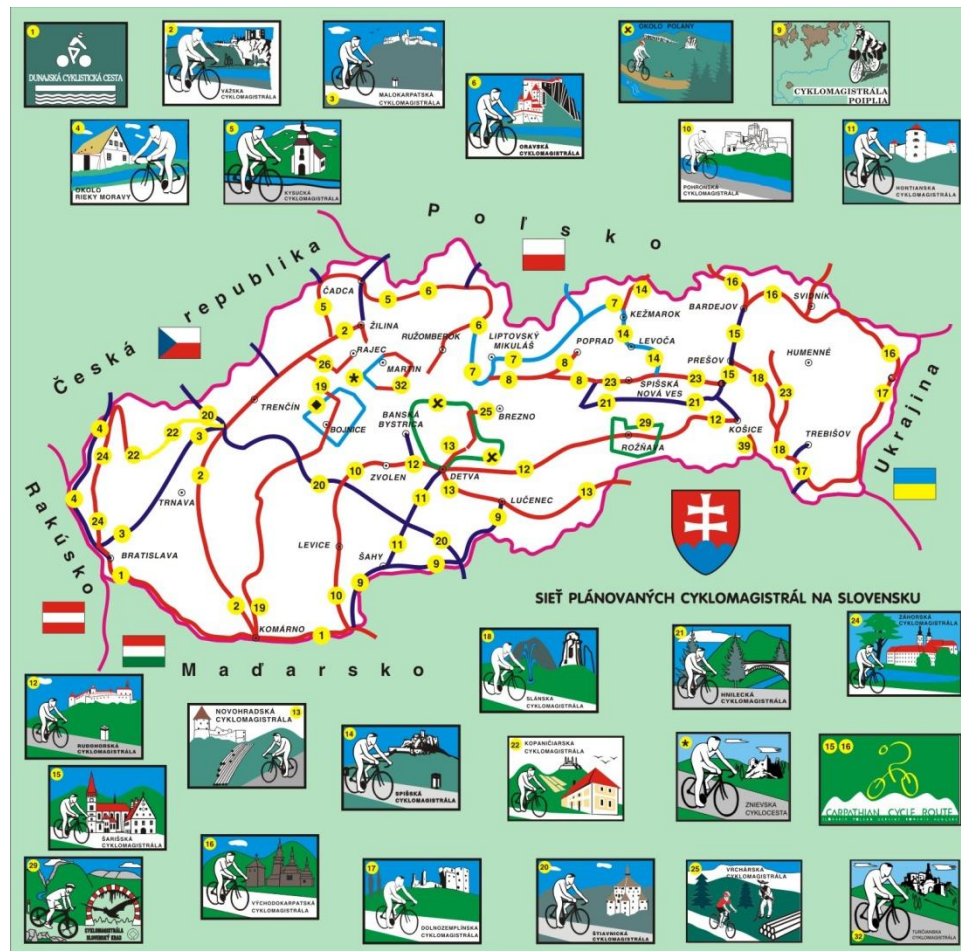
Na Slovensku je v súčasnosti podľa STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ vyznačená sieť cykloturistických trás v dĺžke cca. 9000 km.

Celkove ju tvoria cyklotrasy v dĺžke	8789
Červené trasy - cyklomagistrály v dĺžke	2554
Modré regionálne cyklotrasy v dĺžke	2637
Zelené regionálne cyklotrasy v dĺžke	2487
Žlté regionálne cyklotrasy v dĺžke	1111

Pri štatistickej analýze rozloženia týchto trás v jednotlivých samosprávnych krajoch môžeme vyčíslit:

Samosprávny kraj	počet km cyklotrás	percentuálne vyjadrenie
Bratislavský samosprávny kraj	339	3,8
Trnavský samosprávny kraj	748	8,5
Trenčiansky samosprávny kraj	1158	13,2
Nitriansky samosprávny kraj	95	1,1
Žilinský samosprávny kraj	2247	25,6
Banskobystrický samosprávny kraj	1629	18,5
Prešovský samosprávny kraj	1850	21,1
Košický samosprávny kraj	723	8,2
Spolu	8789	100

— značená cyklomagistrála
 - - - plánovaná cyklomagistrála
 30 číslo trasy

1. Dunajská cyklocesta
2. Vážska cyklomagistrála
3. Malokarpatská cyklomagistrála
4. Malokarpatská vinna cesta
5. Okolo rieky Moravy
6. Záhorská cyklomagistrála
7. Kopaničiarska cyklomagistrála
8. Štiavnická cyklomagistrála
9. Pohronská cyklomagistrála

10. Hornonitrianska cyklomagistrála
11. Bojnický cyklookruh
12. Rajecká cyklomagistrála
13. Kysucká cyklomagistrála
14. Terchovsko-Oravská cyklomagistrála
15. Turčianska cyklomagistrála
16. Hontianska cyklomagistrála
17. Okruh okolo Poľany
18. Beskydská cyklomagistrála

19. Oravská cyklomagistrála
20. Vrchárska cyklomagistrála
21. Podtatranská cyklomagistrála
22. Liptovská cyklomagistrála
23. Spišská cyklomagistrála
24. Hornádska cyklomagistrála
25. Cyklomagistrála Slovenský Kras
26. Hnilecká cyklomagistrála
27. Slánska cyklomagistrála

28. Údolím Svinky
29. Karpatská cyklistická cesta
30. Ipelská cyklomagistrála
31. Zelený bicykel
32. Chodník ikon
33. Znievska cyklocesta
34. Rudohorská cyklomagistrála
35. Novohradská cyklomagistrála
36. Alžbeta

DROBNÁ INFRAŠTRUKTÚRA CYKLOTRÁS

- kompletne oddychové cyklomiesto**
 - veľké cykloodpočívadlá**
 - veľkoplošná mapa v stojane**
- panel pamiatok a prírodných zaujímavostí**
 - malé drevené rozhľadne**

CYKLOTRASY V KOPANIČIARSKOM REGIÓNE

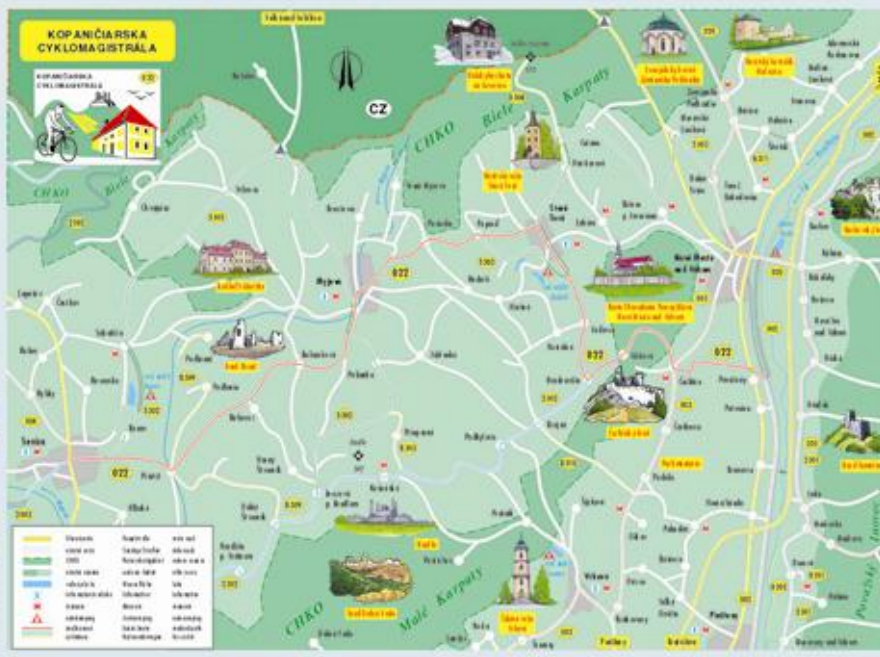
Čachtický hrad

Myjava

Stará Turá - Dubník

Hrad Branč

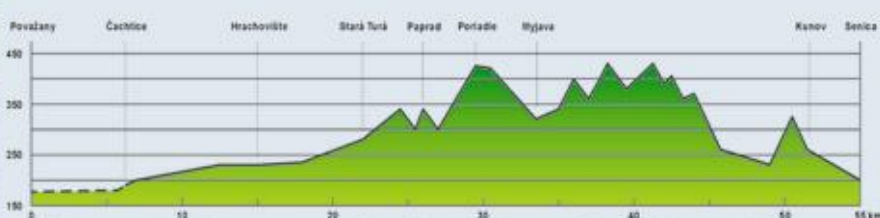
Bradlo

Brezová pod Bradlom

Park miniatúr Podolie

Tento panel bol realizovaný s finančnou podporou Európskeho spoločenstva

INOVÁCIE V ZNAČENÍ CYKLOTRÁS

- používanie kompozitných materiálov pri orientačných prvkoch cyklotrás**
- používanie univerzálneho držiaka**
 - používanie donorských tabúl'**
- používanie obrázkových smeroviek**

INOVÁCIE V ZNAČENÍ CYKLOTRÁS

- značenie tématických trás**
- trasy osobností a regiónov**
- imidžové miesta - cyklopoludníky a méty**
 - obrázkové smerovky**

DOTÁCIE MŠ SR NA OBNOVU CYKLOTURISTICKÝCH TRÁS

**1999 - 156 000,- Sk
2000 - 400 000,- Sk
2001 - 250 000,- Sk
2002 - 0,- Sk
2003 - 323 400,- Sk
2004 - 100 000,- Sk
2005 - 750 000,- Sk
2006 - 850 000,- Sk
2007 - 700 000,- Sk
2008 - 750 00,- Sk
2009 - 0,- Sk
2010 - 0,- Sk**

VZOROVÝ PROJEKT

GENERÁLNA OBNOVA A ÚDRŽBA CYKLOTURISTICKÝCH A PEŠÍCH TURISTICKÝCH TRÁS NA ÚZEMÍ ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 2009-2011

Rozpočet: 144 000,- EUR

Riešiteľ: Slovenský cykloklub Piešťany

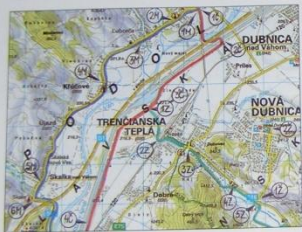
PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

- 2 učebné skriptá**
- desiatky metodických materiálov**
 - desiatky stratégií a štúdií**
- stovky vydaných propagačných materiálov, mapiek a sprievodcov**
 - desiatky titulov edície TIP NA VÝLET**
 - spracované kraje Trnava a Bratislava**
 - stovky článkov v tlači**
- stovky vstupov v médiách (TV, rozhlas...)**

ZNAČENIE CYKLOTURISTICKÝCH TRÁS

1. AKO LEGALIZOVAŤ CYKLOTRASY

Nadácia ETP Slovensko
ETPS
ETP Slovakia Foundation

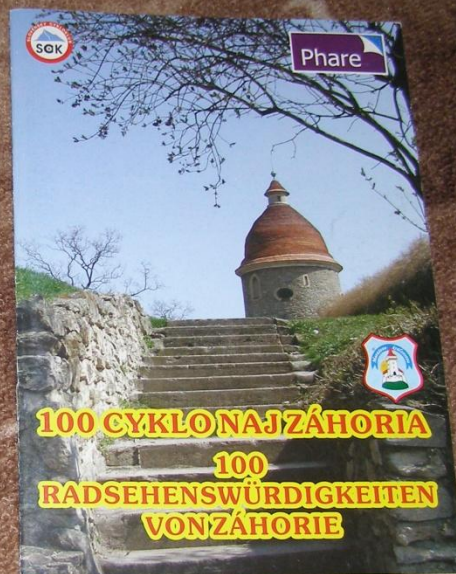
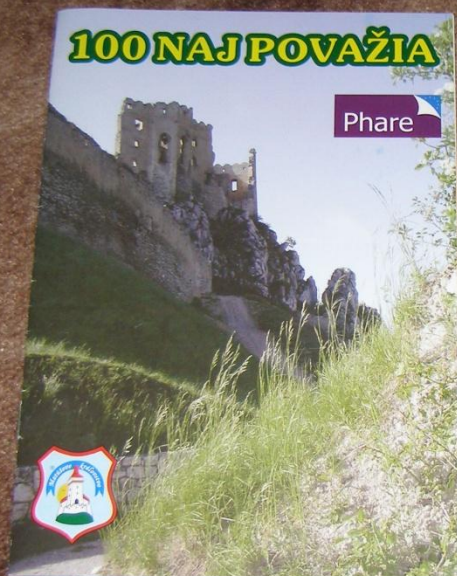
ZNAČENIE CYKLOTURISTICKÝCH TRÁS

2. AKO ZNAČIŤ LEGALIZOVANÉ CYKLOTRASY

Nadácia ETP Slovensko
ETPS
ETP Slovakia Foundation

**ZMLUVA O SPOLUPRÁCI
S KST
27.08.2010**

SPOLUPRÁCA S BASK

ODHAD POČTU NÁVŠTEVNÍKOV

Sieť legálne vyznačených cykloturistických a peších turistických trás na Slovensku má dĺžku 23 800 km (10 000 cyklo + 13 800 peších).

Ak by sa tieto trasy využívali v priebehu roka iba počas 6 mesiacov, 30 dní v mesiaci a iba 8 hodín denne a prijmemo axiómu, že po nich prejde po každom kilometri iba 1 človek za hodinu, tak počet návštevníkov je:

$$23\,800 \times 6 \times 30 \times 8 = 34\,274\,000 \text{ návštevníkov}$$

zaokrúhlene sa jedná o cca.

34 miliónov návštevníkov (ľudí) ročne

ODHAD EKONOMICKÉHO PRÍNOSU

Ak tieto trasy počas roka navštívi

34 miliónov návštevníkov (ľudí)

**a prijmemme axiómu, že každý z nich utratí
denne iba 1 EURO, tak sem prinesú**

**34 miliónov EUR, čo činí v starej mene
cca. 1 024 000 000 korún slovenských.**

**A to nerátame, že títo ľudia sa tu ubytujú,
prestravujú a využijú ďalšie služby v cestovnom ruchu.
Nie sú v tom zarátané ani iné služby a s tým
súvisiace tržby.**

VRATNOSŤ INVESTÍCIÍ

Ak zarátame, že z útraty

34 mil EUR (1,024 mld Sk)

činí iba DPH (19%)

6,46 EUR (194,6 mil Sk)

**a štát v roku 2010 prispel na tieto aktivity
sumou cca. 26 555 EUR (800 000 Sk)**

**tak sa mu vložená investícia vráti za 1,5 dňa.
Ak som sa v tomto výpočte pomýlil o 100%!!!
tak to budú 3 dni!!!**

DIE INTERESSANTEN WEB-LINKS

www.cykloklub.sk

www.tbsjus.sk

www.mtbiker.sk

www.sckbicyglo.host.sk

www.cyklotrasy-tt.host.sk

www.cyklo.sk

www.sck-dumbier.sk

www.cyklotour.sk

cyklotrasy.luh.sk

www.sck-saris.sk

www.bicyba.sk

www.cykloeko.sk

Ďakujem za pozornosť!

**RNDr. Juraj Hlatký, CSc.
Slovenský cykloklub
Námestie Slobody 6
921 01 Piešťany
www.cykloklub.sk
scykloklub@stonline.sk**

